

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-09- Nr. 12-01-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 (toliau – Įstatymas) pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų: Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 19, 28, 29, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 4 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 30 straipsnio pakeitimo įstatymo, projektus (toliau – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> • Įstatyme nenustatytas priemonių mokėjimas kariams, vykdančioms papildomas funkcijas ar pareigas, todėl esant personalo trūkumui sunku motyvuoti karius atlikti laikinai nesančių karių, valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, funkcijas. Įstatymas taip pat nenustato galimybės kompensuoti už dėl tarnybos interesų kariui nesuteiktas poilsio dienas. • Asmenims, kurie teisės aktų nustatyta tvarka negali pretenduoti į valstybės finansuojamas studijas, apribota galimybė stoti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją (toliau – Akademija). • Įstatymas nenustato apribojimų kariams vyksti į užsienio valstybes ar teritorijas, kuriose profesinės karo tarnybos kario buvimas galėtų pakenkti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. • Įstatymai nustato skirtingas aprūpinimo garantijas išsiųstiems mokytis Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tarnaujantiems žvalgybos pareigūnams. • Įstatymas nesuteikia teisės aukštesnius kario laipsnius suteikti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariams. • Įstatyme nustatyti nepakankami išsilavinimo reikalavimai pulkininko (jūrų kapitono) laipsniui suteikti. • Profesinės karo tarnybos kariams, auginantiems vaikus, nėra teisinio pagrindo taikyti Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytą garantiją (papildomos poilsio dienos). • Kariams savanoriams, kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams ir aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariams nėra teisinio pagrindo iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų lėšų mokėti ligos išmoką už dvi
-------------------------	---

	<p>laikinojo nedarbingumo dienas, kai šie kariai tampa nedarbingi tarnybos laikotarpiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne visiems krašto apsaugos sistemoje tarnaujantiems medicinos specialistams sudaryta galimybė išlaikyti jų profesinę kvalifikaciją dirbant ir kitose valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigose. • Įstatymo nuostatos dėl Lietuvos šaulių sąjungos vado pareigų ėjimo termino prieštarauja Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymui. • Karių siuntimo mokytis integracijos į darbo rinką tikslu garantija nėra siejama su jų išleidimo į atsargą amžiumi ir nepadeda jų ilgiau išlaikyti tarnyboje. • Nepakankamas kariams, kurių sveikata sutriko dėl tarnybos priežasčių, kompensuojamų sveikatinimo priemonių sąrašas, nenumatytas vaistinių preparatų ir medicinos priemonių kompensavimas, taip pat nepakankami kompensacijų, mokamų karių sveikatos sutrikimo atvejais, dydžiai bei nepagrįsti kai kurių iš šių kompensacijų mokėjimo atvejai. • Nepakankamas teisinis reguliavimas, susijęs su išeitinių išmokų mokėjimu. • Lietuvos Respublikos Seimui 2023 m. gegužės 25 d. patvirtinus Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymą Nr. XIV-2011 (toliau – Pareiginės algos (atlyginimo) įstatymas), pagal naująjį šiame įstatyme nustatytą pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (toliau – bazinis dydis) perskaičiuojami Įstatymų projektais keičiamuose įstatymuose baziniais dydžiais išreikšti tarnybinio atlyginimo koeficientų, priedų, išmokų, kompensacijų, žalos atlyginimo ir kitų garantijų dydžiai.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> • Kompensuoti kariams už papildomą darbo krūvį, kuris atsiranda dėl personalo trūkumo, taip pat už dėl tarnybos interesų nesuteiktas poilsio dienas. • Mokymosi laikotarpiu Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos tarnaujantiems kariams taikyti Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo nuostatas. • Sudaryti galimybes asmenims Akademijoje studijuoti valstybės nefinansuojamose studijų vietose. • Nustatyti apribojimą Profesinės karo tarnybos kariams ne tarnybos tikslais, išskyrus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus atvejus, vykti į užsienio valstybes ar teritorijas, kuriose kario buvimas galėtų pakenkti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui. • Nustatyti teisę aukštesnius kario laipsnius suteikti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariams. • Numatyti aukštesnius išsilavinimo reikalavimus, keliamus pulkininko (jūrų kapitono) laipsniui gauti. • Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytą garantiją (papildomas poilsio dienas) taip pat nustatyti ir profesinės karo tarnybos kariams, auginantiems vaikus. • Numatyti ligos išmokos už dvi laikinojo nedarbingumo dienas mokėjimą iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų lėšų kariams savanoriams, kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams ir aktyviojo kariuomenės personalo rezervo kariams. • Numatyti galimybę medicinos psichologus siųsti dirbti į kitas valstybės ir savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigas. • Susieti karių siuntimo mokytis integracijos į darbo rinką tikslu garantiją su jų išleidimo į atsargą amžiumi ir patikslinti jos taikymo sąlygas.

	<ul style="list-style-type: none"> • Išplėsti kariams, kurių sveikata sutriko dėl tarnybos priežasčių, kompensuojamų sveikatinimo priemonių sąrašą, numatyti vaistinių preparatų ir medicinos priemonių kompensavimą, tikslinti kompensacijų mokėjimo kariams atvejus. • Nustatyti maksimalią išeitinių išmokų dydžių sumą, kai karys priimamas į tarnybą ir išleidžiamas į atsargą pakartotinai. • Suvienodinti Įstatymo nuostatas su Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo nuostatomis, nustatančiomis Lietuvos šaulių sąjungos vado pareigų ėjimo terminą. • Siekiant įgyvendinti Pareiginės algos (atlyginimo) įstatymą, siūloma nustatyti kariams taikomų tarnybinių atlyginimų, išmokų, priedų, kompensacijų ir kitų garantijų perskaičiuotų koeficientų dydžius, privalomosios pradinės karo tarnybos kariams taikomą padarytos žalos, už kurią jie atsako, perskaičiuotą maksimalų dydį.
III. Priemonių sąnaudos	<p>Įstatymų projektai bus įgyvendinami iš bendrųjų Krašto apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Įstatymo projektu siūlomais įstatymo 21 straipsnio 4 dalies ir 60 straipsnio 4 dalies 5 punkto pakeitimams įgyvendinti 2024 m. gali prireikti apie 10,6 mln. Eur.</p> <p>Vėlesniais metais šių pakeitimų įgyvendinimo poveikis Krašto apsaugos ministerijai skirtiems asignavimams priklausys nuo tarnybos užduočių atlikimo dažnumo, galimų gavėjų skaičiaus ir garantijų taikymo apimčių. Didelio lėšų poreikio augimo vėlesniais metais nenumatoma, didesnę lėšų poreikį galėtų lemti didėjantis neužimtų etatų skaičius ir dėl ilgesnio tarnybos užduočių atlikimo termino didėjantis nesuteiktų poilsio dienų skaičius.</p> <p>Įgyvendinant Pareiginės algos (atlyginimo) įstatymą, Įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1179 19, 28, 29, 31 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo pakeitimams įgyvendinti dėl perskaičiuotų dydžių nustatymo ir apvalinimo 2024 m. gali prireikti apie 6,25 mln. Eur. Vėlesniais metais didelio lėšų poreikio augimo nenumatoma, poveikis Krašto apsaugos ministerijai skirtiems valstybės biudžeto asignavimams priklausys nuo gavėjų skaičiaus, garantijų taikymo apimčių ir karių tarnybos sąlygų.</p> <p>Karių materialinės atsakomybės įstatymo ir Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo pakeitimai esminės įtakos valstybės biudžeto asignavimams neturės.</p> <p>Detalus lėšų poreikis atskleistas Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymų projektus, kuriais siekiama pagerinti karių tarnybos sąlygas, didėtų profesinės karo tarnybos patrauklumas, motyvacija tarnauti krašto apsaugos sistemoje ir taip būtų sustiprintas nacionalinis saugumas.</p>

Įstatymo 2 straipsnio 38 dalies, 10 straipsnio 2 dalies, 4¹ punkto, 10¹, 11 straipsnių, 30 straipsnio, 54 straipsnio 12 dalies, 59 straipsnio 12 ir 14 dalių, 60 straipsnio 1 dalies, 65 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 68 straipsnio 7 ir 8 dalių pakeitimai daromi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto (TAIS Nr. 23-11561) nuostatas.

Įstatymų projektai buvo teikti derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai.

Vidaus reikalų ministerija pastabų dėl Įstatymų projektų neturėjo. Po konsultacijų su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija patikslintas aiškinamasis raštas. Į kitų ministerijų pateiktas pastabas atsižvelgta, patikslinti Įstatymų projektai suderinti darbo tvarka.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio

reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Įstatymo projekto poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Kitų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Įstatymų projektų rengimą inicijavo Krašto apsaugos ministerija. Įstatymų projektus parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. (8 5) 273 5545, el. p. Judita.Nagiene@kam.lt) patarėja Svetlana Lapėnienė, tel. (8 5) 278 7045, el. p. Svetlana.lapeniene@kam.lt, Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. (8 5) 273 5563, el. p. Tomas.Vainius@kam.lt) patarėja Jurgita Banytė, tel. (8 5) 278 7046, el. p. Jurgita.Banyte@kam.lt, Krašto apsaugos ministerijos Karo tarnybos ir personalo departamento (direktorius plk. Ramūnas Švažas, tel. (8 5) 273 5570, el. p. Ramunas.Svazas@kam.lt) Karinio personalo politikos skyriaus (viršininkas plk. lt. Arnoldas Vasiliauskas, tel. (8 5) 273 5044, el. p. Arnoldas.Vasiliauskas@kam.lt) vyriausiasis specialistas Raimondas Kalinauskas, tel. (8 5) 265 7546, el. p. Raimondas.Kalinauskas@kam.lt, Socialinės saugos ir sveikatos priežiūros politikos skyriaus (vedėja Aušra Kazlauskienė, tel. (8 5) 210 3864, el. p. Ausra.Kazlauskiene@kam.lt) patarėja Gabrielė Paulavičienė, tel. (8 5) 273 5681, el. p. Gabriele.Paulaviciene@kam.lt, vyr. specialistė Džeralda Ivko, tel. (8 5) 273 5680, el. p. dzeralda.ivko@kam.lt, Krašto apsaugos ministerijos Finansų ir biudžeto departamento (direktorius Gintaras Markevičius, tel. +370 706 80 400, el. p. gintaras.markevicius@kam.lt) Finansų politikos skyriaus (viršininkė Svetlana Jasaitienė, tel. +370 706 80 607, el. p. svetlana.jasaitiene@kam.lt) patarėja Greta Borkienė, tel. +370 706 82 012, el. p. greta.borkiene@kam.lt, ir patarėja Miglė Kersnauskaitė, tel. +370 706 80 349, el. p. migle.kersnauskaite@kam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai, 26 lapai.
2. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 28 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 15 lapų.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas